

Eväitä maakunnalliseen ilmastotyöhön

Kommenttipuheenvuoro

Pohjois-Savon ilmastofoorumi 31.5.2021

Teemu Ulvi

Suomen ympäristökeskus

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto

Lähtötilanne ilmastotyössä

- Päästöt ovat vähentyneet, mutta tavoitteisiin on vielä matkaa
 - Kaikkien kuntien päästöt vähentyneet 34 % (2007-2019)
- Rahoitusta ilmastotyöhön on tulossa tarjolle enemmän kuin koskaan
- Tarvitaan aktiivisia rahoituksen hakijoita ja käyttäjiä, kunnilla ja maakunnilla iso rooli

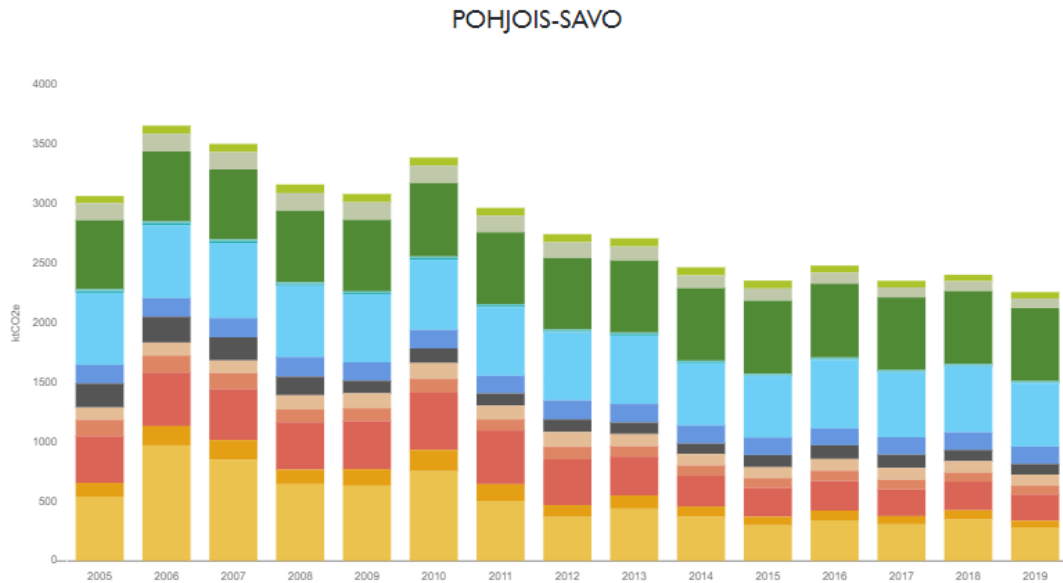
Kunnissa ja maakunnissa tehdään hyvää ilmastotyötä

- Ilmastotyön edelläkävijäkuntien Hinku-verkostossa mukana 79 kuntaa ja 5 maakuntaa
 - Hinku-kuntien kunnianhimoinen päästövähennystavoite -80 % 2007-2030
- Kunnilla on tärkeä rooli ilmastopäästöjen vähentämisessä
- Sitran tuore selvitys:
 - Kaksi kolmasosaa kunnista (206 kuntaa 309:stä) on asettanut ilmastotavoitteen”
 - Yleisin ilmastotavoite on hiilineutraalius, johon tähtää 130 kuntaa. Tyypillisin tavoitevuosi hiilineutraaliudelle on 2030.

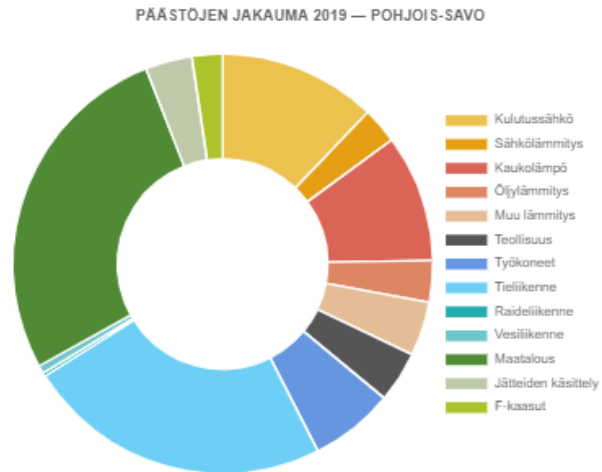
<https://www.sitra.fi/uutiset/selva-enemmisto-kunnista-on-asettanut-ilmastotavoitteen-luontotavoitteet-paljon-harvinaisempia/>

Pohjois-Savon päästöt vähentyneet 36 % 2007-2019

<https://paastot.hiilineutraalisuomi.fi/>

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — POHJOIS-SAVO

KOKONAISPÄÄSTÖT

2007 - 2019

-36%

MUUTOS PÄÄSTÖISSÄ — POHJOIS-SAVO

PÄÄSTÖT PER ASUKAS

2007 - 2019

-34%

Kunnat voivat olla kokoaan suurempia ilmastotyössä

- Lähtökohtaisesti kunnat ovat vastuussa oman toimintansa ympäristövaikutuksista ja niiden vähentämisestä
 - Mm. energiankulutus ja energialähteet, rakentaminen, materiaali- ja palveluhankinnat, jätteiden synty, käsittely ja kierrätys
- Kunnat voivat oman toimintansa lisäksi vaikuttaa merkittävästi muiden toimijoiden päästöihin ja niiden vähennysmahdollisuuksiin
 - Mm. maankäytön suunnittelu, liikenneverkot ja -järjestelmä, energiantuotanto, neuvonta ja ohjaus, kehittämishankkeet

Kunnalla voi olla monia rooleja ilmastotyössä

- Toimenpiteiden toteuttaja
- Rahoittaja
- Mahdollistaja
- Edelläkävijä
- Esimerkin näyttäjä
- Neuvoja

Kunnat voivat tehdä paljon ilmaston eteen, mutta leveämpiä hartioitakin tarvitaan

- Kasvihuonekaasupäästöt ja ilmastotyö eivät tunne hallinnollisia rajoja
- Kunnan yksin tekemät toimenpiteet ovat lähes aina paikallisia toimenpiteitä
- Varsinkin pienissä kunnissa henkilöstö- ja taloudelliset resurssit niukkoja -> tiedossa olevia, hyviä toimenpiteitä jää tekemättä
- Enemmän hallinnolliset rajat ylittävää yhteistyötä -> voi lisätä toimien vaikuttavuutta
- Ilmastotyöhön tarvitaan koordinoivia, yhdistäviä ja edistäviä tahoja

Ilmastotyö sopii hyvin maakuntien tehtäviin

- Maakunta voi tukea hiilineutraalin yhteiskunnan kehittymistä sekä maakuntakaavoituksen, aluekehitystyön että rahoitusmekanismien kautta
- Maakunnalle sopii yhdistävä ja koordinoiva rooli koko maakuntaa koskevissa ilmastokysymyksissä tai muuten laajaa selvitystyötä vaativissa tarpeissa
- Mm. ilmastotiekarttojen valmistelu, yhteistyön koordinointi, toimeenpanon edistäminen, vaikuttavuuden seuranta, tiekartan päivitys koko maakuntaa koskevat tai laajamerkityksiset selvitykset ja edistämis- ja kehittämishankkeet, ilmastoviestintä

Maakuntaliiton suurempi rooli voisi helpottaa ilmastotyötä kunnissa

- Maakuntaliitto voi luontevasti toimia ilmastotyön koordinaattorina alueellaan
- Maakuntaliitto voi auttaa saamaan näkyvyyttä ilmastotyölle ja sen tarpeelle viestinnän kautta
- Myös kuntiin tarvitaan ilmastotyön vastuuhenkilöitä/koordinaattoreita, jotka kaipaavat tukea, jota maakunnallinen koordinaattori voisi tarjota

Ota yhteyttä
teemu.ulvi@syke.fi
040-5717858

POHJOIS-POHJANMAA
Council of Oulu Region

Lisätietoa

WWW.Hiilineutraalisuomi.fi

WWW.materiaalitkiertoon.fi

WWW.energialoikka.fi

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Euroopan unioni
Euroopan aluekehitysrahasto